

Posudek školitele na disertační práci „Psychoneuroimunologie alexithymie“ autora MUDr. Tomáše Uhra

Hlavní téma disertační práce je zaměřeno na výzkum zohledňující vztahy mezi vlivy psychologickými a imunologickými, mezi nimiž je kladen důraz na některé charakteristické změny, při nichž vliv stresu může vést k typickým změnám v prožívání vlastních pocitových a emočních stavů, které vedou k poruše rozlišování či „čtení“ emocí, tj. alexithymii. Některé studie uvádějí, že tato porucha má za následek neuvědomělé přetrvávání negativní emoční aktivity a s ní spojených fyziologických procesů, které byly sledovány v mnoha výzkumných studiích jako jedna z příčin závažných poruch nejen psychických, ale i somatických a to jak u pacientů s psychiatrickými poruchami tak, i u celé řady pacientů se somatickými onemocněními.

V tomto ohledu se předložená disertační práce zaměřuje na některé neurologické poruchy, u nichž zkoumá vztah mezi symptomatickými projevy a typickými změnami imunitními v jejich vztahu k alexithymii a také k některým dalším psychopatologickým symptomům. Obsahově práce zahrnuje zajímavý teoretický úvod, představující velmi detailní přehled stávajících poznatků, na který v dalším textu navazují dvě empirické studie.

První empirická studie vychází z poznatků týkajících se některých doložených vztahů mezi změnami prozánětlivých cytokinů ve vztahu k alexithymii a zaměřuje se na studium interleukinu-8. V předložené studii bylo provedeno psychometrické měření alexithymie (TAS-20), deprese (BDI-II) a úzkosti (SAS) a bylo také provedeno imunochemické měření IL-8 v cerebrospinální tekutině (likvoru) u 33 hospitalizovaných pacientů s nezánětlivými neurologickými onemocněními o průměrném věku cca 38 let. Výsledky studie ukázaly, že IL-8 v likvoru vykazuje významný vztah k TAS-20 se Spearmanovým korelačním koeficientem rovným 0.46 a tyto výsledky také vykazují vztah k úzkosti, ale ne k depresivním symptomům. V další empirické studii autor vychází z poznatků, že neuropatická bolest je asociována s významnými psychiatrickými komorbidními projevy, zejména pokud jde o depresi a úzkost a zaměřuje se na vztah neuropatické bolesti k alexithymii, a také na některé změny imunologické sledované prostřednictvím vztahu mezi symptomatickými projevy a C-reaktivním proteinem (CRP) u 66 hospitalizovaných pacientů s bolestmi zad (sciatica) o průměrném věku cca 58 let. Výsledky studie ukazují na to, že kvantitativně zjištěná míra přítomnosti neuropatické bolesti u těchto pacientů vykazuje statisticky významný vztah k alexithymii, některým dalším psychopatologickým symptomům a zánětlivé odpovědi měřené prostřednictvím CRP.

Jako celek disertační práce představuje kvalitní přehledovou část představující v dosavadní literatuře známé výsledky a poznatky, která je smysluplně provázána s novými a ve stávající odborné literatuře originálními empirickými výsledky. Přehledová část práce byla zčásti publikována ve dvou kratších odborných článcích a ve své stávající formě představuje hodnotný a detailní příspěvek vhodný k publikaci. Výsledky první empirické studie byly publikovány v předním světovém časopise *Psychoneuroendocrinology* a článek zahrnující výsledky druhé empirické studie je v recenzním řízení.

Jako celek je práce hodnotným vědeckým literárním dílem, které je plně adekvátní a relevantní vzhledem k požadavkům kladeným na dosažení hodnosti PhD a proto ji doporučuji k obhajobě.

Petr Bob